

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000127

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-05-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №920 від 26.06.2024 р.



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шахов Владислав Володимирович

2. Vladyslav V. Shakhov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.07

Назва наукової спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-05-2024

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Код за ЄДРПОУ: 02125094

Місцезнаходження: вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 26.053.03

**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова

**Код за ЄДРПОУ:** 44807628

**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова

**Код за ЄДРПОУ:** 44807628

**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 15.81.21

**Тема дисертації:**

1. Соціально-психологічні чинники становлення професійної самосвідомості майбутніх практичних психологів
2. Social and psychological factors in the formation of professional self-awareness of future practical psychologists

**Реферат:**

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню соціально-психологічних чинників становлення професійної самосвідомості майбутніх практичних психологів. Визначено сутність професійної самосвідомості майбутніх психологів як відносно стабільної цілісної підструктури особистості, що забезпечує її професійне становлення та самореалізацію у професійній сфері на основі усвідомлення фахових вимог, власних можливостей і емоційно-ціннісного ставлення до себе як представника професійної спільноти. Розроблено й обґрунтовано структурно-процесуальну модель професійної самосвідомості майбутніх практичних психологів, яка містить її компоненти, функції, етапи, соціально-психологічні чинники становлення. Диференційовано соціально-психологічні чинники становлення самосвідомості майбутніх практичних психологів на зовнішні, джерелом яких є соціальний вплив (спонтанний чи

керований) і внутрішні, локалізація яких знаходиться в особистості майбутнього фахівця. Зафіксовано, що провідними зовнішніми соціально-психологічними чинниками становлення професійної самосвідомості студентів-психологів є зміст професіограми психолога, наставництво викладачів і зразки діяльності професіоналів. Виявлено, що найбільш впливовими внутрішніми чинниками становлення професійної самосвідомості майбутніх практичних психологів є їхня Я- концепція, навчально-професійна мотивація й ієрархія ціннісних орієнтацій. Доведено ефективність здійснення цілеспрямованого психологічного супроводу становлення професійної самосвідомості студентів-психологів за двома векторами реалізації – мотиваційно-едукативної роботи з викладачами та розвивально-коригувальної діяльності зі студентами. Апробація програми розвитку професійної самосвідомості майбутніх психологів засобами актуалізації їх особистісних ресурсів підтвердила ефективність застосування соціально- психологічного тренінгу за ознаками підвищення рівня розвитку структурних компонентів і актуалізації функцій професійної самосвідомості випускників- психологів як провідної складової їхньої готовності до професійної діяльності.

2. The thesis is devoted to the study of social and psychological factors in the formation of professional self-awareness of future practical psychologists. The definition of professional self-awareness is formulated as a relatively stable integral personality structure, which ensures its professional formation and self-realization in the professional sphere on the basis of awareness of professional requirements, one's own possibilities and emotional and valuable attitude towards oneself as a representative of the professional community. A structural and procession model of professional self-awareness of future psychologists has been developed and substantiated, which includes its components, functions, stages, and social-psychological factors of formation. The social and psychological factors of the formation of self-awareness of future psychologists are differentiated into external, the source of which is social influence (spontaneous or controlled) and internal, the localization of which is in the personality of the future specialist. A favourable growth dynamics was established during professional training of a sample of future psychologists with a high level of formation of a professional self-image and professional self-assessment of potential. The contradictory nature of the formation of professional self-assessment of the result due to a significant number of carriers of an inadequate level, as well as the prevalence of the problem of an insufficient level of communicative self-control among psychology graduates, was revealed. It was recorded that the leading external socio-psychological factors in the formation of the professional self-awareness of psychology students are the contents of the professional profile of a psychologist, the guidance of teachers and examples of the work of professionals. It was revealed that the most influential internal factors in the formation of professional self-awareness of future psychologists are their self-concept, educational and professional motivation and hierarchy of value orientations. The appropriateness of purposeful psychological support for the formation of professional self-awareness of psychology students has been proved in two implementation vectors - motivational and educational work with teachers and developmental and corrective activities with students. Approbation of programs for the development of professional self-awareness of future psychologists by means of actualization of their personal resources confirmed the effectiveness of the application of social-psychological training based on the signs of increasing the level of development of structural components and actualization of the functions of professional self-awareness of psychologist graduates as a leading component of their readiness for professional activity.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

## Публікації:

- 1. Шахов В. В. Чинники становлення професійної самосвідомості студентів–психологів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки». 2016. Випуск 6. Том 2. С. 98–104.
- 2. Шахов В. В. Особистість психолога як чинник успішної професійної соціалізації. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки. 2017. Випуск 5 ( 50). С. 204–212.
- 3. Volodymyr Shakhov, Vladyslav Shakhov, Natalia Lebedieva. Socio-psychological features of overcoming complex life situations by students. Personality and environmental issues. Vinnytsia: VSPU, 2023.No 2(5). P.56–61
- 1. Bessaraba Olena, Melnyk, Volodymyr Shakhov, Vladyslav Shakhov, Mateiko Nataliia, Rygel Olesia. The Role of Positive Thinking in Overcoming Stress by a Person: The Neuroscientific Paradigm BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience. 2022. Volume 13. Issue 3. P. 1–15 (Web of Science).
- 2. Volodymyr Shakhov, Vladyslav Shakhov. Theories of Personal Development as a Theoretical Basis of Education. Dyskursy o kulturze. ISSN 2450-0402. Wydawnictwo Spolecznej Akademii Nauk. Nr. 7. Lodz 2017. S. 231-249.
- 3. Volodymyr Shakhov, Vladyslav Shakhov, Natalia Lebedieva, Socio-psychological Mechanisms of the Minimizing Principle of Educational Influence or the Application of Newton's Third Law in Pedagogy. Pedagogika Rodziny, Family Pedagogy. Spoleczna Akademia Nauk. Nr 9(1)/2019, S. 47–56.
- 1. Шахов В. І., Шахов В. В. Особистісні детермінанти розвитку професійної самосвідомості в студентському віці. Розвиток професійно важливих якостей у майбутніх учителів : монографія / Акімова О. В., Галузяк В. М. [та ін.]. Вінниця : ТОВ «Нілан–ЛТД», 2016. С. 217–230.
- 2. Шахов В. В. Психологічні особливості соціально–рольової ідентифікації в умовах студентської групи. Розвиток особистості майбутнього психолога в умовах трансформації суспільства : монографія / В. І. Шахов, О. М. Паламарчук [та ін.]. Вінниця : ТОВ «Нілан–ЛТД», 2016. С. 241–251.
- 3. Шахов В. В., Шахов В. І. Роль моральної свідомості у розвитку професійної самосвідомості студентів. Професійне становлення особистості майбутнього вчителя : монографія / Акімова О., Галузяк В. [та ін.]. Вінниця : «Твори», 2018. С. 303–324.
- 4. Шахов В. В. Психологічні особливості професійної самосвідомості студентів–психологів. Особистісно–професійний розвиток майбутніх фахівців соціономічних професій в умовах трансформації суспільства : монографія / В. І. Шахов, О. М. Паламарчук, В. М. Галузяк [та ін.]. Вінниця : ТОВ «Нілан–ЛТД», 2018. С. 235–248.
- 5. Шахов В. В., Шахов В. І. Соціально–психологічні особливості становлення професійної самосвідомості особистості студента. Особистісно–професійне становлення майбутнього педагога : монографія / Акімова О. В., Галузяк В. М. [та ін.]. Вінниця : «Твори», 2020. С. 199–226.
- 6. Шахов В. І., Шахов В. В. Становлення професійної ідентичності майбутніх психологів як умова їх особистісно–професійного самоздійснення. Теоретико–методологічні засади самоздійснення особистості в умовах трансформаційних змін : монографія / Паламарчук О. М., Шахов В. І. [та ін.]. Вінниця: ТОВ «Твори», 2021. 228. С. 20–43.
- 7. Shakhov Volodymyr, Shakhov Vladyslav. The model of future psychologist professional development at the university. Adult education in the perspective of change: innovations, technologies, forecasts : monograph / scientific edition; ed. L. Lukianova, N. Lazarenko, A. Vasylyuk, O. Holiuk, N. Rodiuk. Wyzsza Szkola Nauk Spolecznych Pedagogium. Warsaw, 2021. P. 148–159.
- 1. Шахов В. В. Професійна самосвідомість як фактор особистісно–професійного розвитку фахівця. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2014. Випуск 40. С. 366–371.
- 2. Шахов В. В. Психологічний аналіз феномену самосвідомості. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук.

праць. 2014. Випуск 41. С. 369–372.

- 3. Шахов В. В. Особистісний оптимізм як детермінанта професійної самосвідомості майбутніх практичних психологів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2014. Випуск 42. Ч. 2. С. 128–133.
- 4. Шахов В. В. Особливості розвитку професійної самосвідомості майбутніх практичних психологів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2015. Випуск 43. С. 407–411.
- 5. Шахов В. В. Розвиток професійної самосвідомості як важливого новоутворення особистості майбутнього фахівця. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2015. Випуск 44. С. 259–263.
- 6. Шахов В. В. Професійна самосвідомість фахівця як психологічний феномен. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2016. Випуск 46. С. 164–169.
- 7. Шахов В. В. Розвиток професійної самосвідомості студентів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2016. Випуск 47. С. 186–191.
- 8. Шахов В. В. Становлення професійної самосвідомості особистості студента–психолога. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2017. Випуск 49. С. 178–183.
- 9. Шахов В. В. Особливості становлення професійної самосвідомості в студентському віці. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. 2017. Випуск 51. С.134–139.
- 10. Шахов В. В. Формування компетенції самоорганізації навчально–професійної діяльності як чинника розвитку професійної самосвідомості студентів–психологів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія : 2018. Випуск 55. С. 197–203.
- 11. Шахов В. В. Попередження міжособистісних конфліктів як чинник успішної соціалізації студентів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія. 2019. Випуск 59. С. 164– 170.
- 12. Шахов В. В. Соціально–психологічні детермінанти становлення професійної самосвідомості студентів–психологів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія. 2020. Випуск 62. С. 230–238.
- 13. Шахов Владислав. Ієрархія психологічних детермінант розвитку професійної самосвідомості майбутніх психологів. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія. 2021. Випуск 67. С. 157–163.
- 14. Shakhov Volodymyr, Shakhov Vladyslav, Mazai Lada. Ecology of professional self–awareness formation of future psychologists. Personality and Environmental Issues, 2023. Issue 2, Vol.4. P. 5–14.

**Наукова (науково–технічна) продукція:**

**Соціально–економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:**

**VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лисянська Таїса Миколаївна
2. Taisa M. Lysianska

**Кваліфікація:** к. психол. н., 19.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0081-2773**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=1qN67ncAAAAJ&hl=ru>**Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова**Код за ЄДРПОУ:** 44807628**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Столярчук Олеся Анатоліївна
2. Olesia A. Stoliarchuk

**Кваліфікація:** д. психол. н., доц., 19.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=SD2btXgAAAAJ&hl=ru>**Повне найменування юридичної особи:** Київський університет імені Бориса Грінченка**Код за ЄДРПОУ:** 02136554**Місцезнаходження:** вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мороз Людмила Іванівна
2. Lyudmyla Moroz

**Кваліфікація:** д. психол. н., професор, 19.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2840-6689

**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com/citations?user=6OTpClwAAAAJ&hl=ru>

**Повне найменування юридичної особи:** Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**Код за ЄДРПОУ:** 02125639

**Місцезнаходження:** вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Працьовитий Микола Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Працьовитий Микола Вікторович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна